

ŘEPská NAUČNÁ STEZKA

17
PRAHA-ŘEPY

Naučná tabule č. 15

DŘEVINY V ŘEPÍCH

jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*)

Strom až 25 m vysoký, se širokou korunou. Pupeny jsou velké, pryskyřičné, list je dlanitě složený ze 7 až 9 lístků. Bělavé květy jsou v hroznovitých latách. Plodem je ostnitá tobolka s 1 až 3 bochníkovitými semeny. Pochází z Balkánského poloostrova. U nás je často vysazován do stromořadí a obor.

modřín evropský (*Larix decidua*)

Opadavý strom, až 40 m vysoký, s často vysoko nasazenou korunou a silnou borkou. Jehlice jsou

15 až 30 mm dlouhé a uspořádané ve svazečcích. Roste přirozeně ve střední Evropě, v Alpách, Karpatech, ostrůvkovitě v Polsku a ve Slezsku. U nás původní pouze v západní části Nizkého Jeseníku. Často pěstován mimo oblast svého původního rozšíření, zvláště kvůli kvalitnímu dřevu s tmavým jádrem.

habr obecný (*Carpinus betulus*)

Strom středních rozměrů, 6 – 20 m vysoký, se svalovitým kmenem a hladkou šedavou borkou. Je to naše domácí dřevina. V okrasném zahradnictví je využíván na husté, stříhané živé ploty. Jeho tvrdé, bezjaderné dřevo má největší výhrevnost z našich běžných dřevin, je však méně trvanlivé.

dub letní (*Quercus robur*)

Velký strom dorůstající až 40 m výšky. Listy má jednoduché se široce klínovitou, obvejčitou čepelí. Báze listu je většinou srdčitá či ouškatá. Řapík listu je krátký, plody žaludy jsou na dlouhých stopkách. Je hlavně dřevinou evropských nížinných luhů.

lípa srdčitá (*Tilia cordata*)

Strom je až 30 m vysoký, s kůrou nejprve hladkou a hnědošedou, ve stáří mělce rozpukanou. Listy jsou střídavé, okrouhle srdčité, 5 – 8 cm dlouhé, zašpičatělé a pilovité, vespod v paždí nervů s reza-vými chloupky. Původní je téměř po celé Evropě. Lípa srdčitá je významnou medonosnou dřevinou.

bříza bělokorá (*Betula pendula*)

Strom až 25 m vysoký, s převislými větvemi. Borka je šedavě bílá, příčně loupavá, ve stáří v dolní části kmene hluboce nepravidelně rozpukaná a tmavá. Bříza bělokorá je rozšířena v celé Eurasii až po severní polární kruh, u nás je domácí. Je to dřevina s nízkými nároky na stanoviště. Její pyl je značně alergenní.

bez černý (*Sambucus nigra*)

Rozložitý keř dorůstající výšky až 7 m. Nápadný svými plochými květenstvími. Je to domácí dřevina

rostoucí především v nížinách a pahorkatinách, nejvíce na místech, kde se hromadí humus bohatý na dusík. Černé peckovičky se často zpracovávají na šťávy a ovocná vína, mající kladné účinky na lidské zdraví.

růže šípková (*Rosa canina*)

Je to vzpěrná liána až 10 m dlouhá nebo statný keř s větvemi, které nesou silné, hákovitě zahnuté ostny. Růže šípková kvete v červnu až červenci růžovými, vzácněji bílými, slabě vonnými květy. Přirozeně je rozšířena v Evropě, západní a střední Asii a severozápadní Africe. U nás je domácí dřevinou.

orešák královský (*Juglans regia*)

Strom je až 20 m vysoký, se stříbřitě šedou borkou. Listy jsou lichozpeřené, až 40 cm dlouhé. Plodem jsou nepravé peckovice (ořechy) elipsovitého až kulovitého tvaru. Původně rozšířen v západní a střední Asii, u nás je často pěstován pro své chutné ořechy.

tmovník akát (*Robinia pseudoacacia*)

Strom je až 30 m vysoký, s nepravidelnou korunou. Borka je hluboce brázditá a síťovitě rozpukaná. Letorosty jsou zpravidla trnité, zvláště na výmladcích. Listy jsou lichozpeřené, až 20 cm dlouhé. Plodem jsou ploché

lusky. Akát k nám byl introdukovaný ze Severní Ameriky a značně se rozšířil. Je řazen k invazivním dřevinám. Je to ovšem významná medonosná dřevina s velmi kvalitním dřevem, ze kterého jsou např. vyrobeny tabule Řepské naučné stezky.

javor klen (*Acer pseudoplatanus*)

Strom je 30 – 40 m vysoký, s borkou hladkou, ve stáří ale šupinovitě až deskovitě se odlupující. Pupeny jsou žlutozelené vstřícně postavené a od letorostu odstálé. Listy jsou jednoduché s klenutými pěti laloky. Plodem jsou dvounažky, které svírají ostrý až téměř pravý úhel. Javor klen je rozšířen v Evropě, u nás je původní.

javor mlč (*Acer platanoides*)

Strom je 20 – 30 m vysoký, s borkou v dospělosti podélně brázditou. Pupeny jsou červenohnědé, přisedlé k letorostu. Listy jsou jednoduché, 5 – 7 laločné, s ostře špičatými laloky, mlčící z řapíku. Dvounažky svírají tupý až přímý úhel. Semenná pouzdra jsou plochá. Mlč je rozšířen v Evropě, u nás je původní.

jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*)

Strom je 20 – 30 m vysoký, s šedou borkou. Letorosty jsou silné, lysé a s černými vstřícně postavenými pupeny. Listy jsou lichozpeřené, 25 – 30 cm dlouhé, složené ze 7 – 15 lístků. Plodem jsou podlouhlé křídlaté nažky, na bázi zaokrouhlené. Jasan je u nás domácí dřevinou. Má houževnaté, pružné dřevo, využívané především na výrobu sportovního náčiní.

dub červený (*Quercus rubra*)

Strom je 25 – 30 m vysoký, s hladkou, později mělce rozpukanou, borkou. Listy jsou jednoduché. Listová čepel je dlouze řapíkatá s ostře zakončenými laloky. Na podzim se listy zbarvují do červená. Soudečkovité žaludy sedí v ploché číšce. Je to introdukovaný druh z východní části Severní Ameriky.

borovice lesní (*Pinus sylvestris*)

Strom až 30 m vysoký, v mládí s kuželovitou, ve stáří až deštníkovitě rozloženou korunou. Borka ve spodní části kmene je silná, podélně brázditá, v horní části kmene se vytváří typická rezavě oranžová odlupčivá kůra. Jehlice jsou po dvou ve svazečku, mírně zakroucené, modravě ojíněné. Borovice lesní se vyskytuje v Evropě a Asii, u nás je druhem původním.

Autor projektu: Jan Farkač
Pro obyvatele a návštěvníky Řep zrealizovala MČ Praha 17 v roce 2013.

Autoři textu: Václav Bažant a Jan Hamerník
Autoři fotografií: Vít Joza a Václav Bažant